

DE VIJFDE BOETPSALM - PSALM 102

(weergave 1525)

Gebed van een ellendige, die bedroefd is en zijn klacht voor de HEERE uitstort.

1. HEERE, hoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen.
2. Verberg Uw aangezicht niet voor mij in tijden van benauwdheid, neig Uw oren tot mij als ik U aanroep – verhoor mij haastig.
3. Want mijn dagen zijn vergaan als rook, en mijn beenderen zijn verbrand als een brandhout.
4. Mijn hart is neergeslagen en verdord als gras, zodat ik vergeet mijn brood te eten.
5. Mijn gebeente kleeft aan mijn vlees, vanwege de stem van mijn zuchten.
6. Ik ben als een roerdomp in de woestijn, ik ben als een steenuil in verwoeste plaatsen.
7. Ik waak en ben als een eenzame vogel op het dak.
8. Dagelijks smaden mijn vijanden mij - en die mij bespotten, zweren bij mij.
9. Want ik eet as als brood, en meng mijn drank met tranen.
10. Vanwege Uw dreigen en Uw toorn, omdat U mij aangenomen en weggeworpen hebt.
11. Mijn dagen zijn vergaan als een schaduw, en ik verdor als gras.
12. Maar U, HEERE, blijft eeuwig en Uw gedachtenis immer en altoos.
13. Wil toch opstaan, o HEERE, en U over Sion ontfermen, want het is tijd dat U haar genadig bent, en de ure is gekomen.
14. Want Uw knechten hebben haar stenen lief, en zijn haar stof goedgezind.
15. En de heidenen zullen Uw Naam vrezen, en alle koningen op aarde Uw eer.
16. Omdat de HEERE Sion bouwt, en verschijnt in Zijn eer.
17. Hij wendt Zich tot het gebed van de verlatenen, en veracht hun gebed niet.
18. Dat zal beschreven worden voor het nageslacht - en het volk dat geschapen zal worden, zal de HEERE loven.
19. Want Hij ziet vanuit Zijn heilige hoogte - en de HEERE ziet vanuit de hemel op de aarde.
20. Om het zuchten van de gevangenen te horen, en de kinderen des doods te verlossen.

21. Opdat zij te Sion Zijn Naam verkondigen, en Zijn lof te Jeruzalem.
22. Wanneer de volkeren zich verzamelen, en de koninkrijken, om de HEERE te dienen.
23. Hij drukt mijn kracht op de weg neer – Hij verkort mijn dagen.
24. Ik zeg: Mijn God, neem mij niet weg op de helft van mijn dagen - Uw jaren duren immer en altoos.
25. U hebt voorheen de aarde gegrond, en de hemelen zijn het werk van Uw handen.
26. Zij zullen vergaan, maar U blijft - zij zullen alle verouderen als een kleed, als U ze als een gewaad verandert, zullen ze veranderd worden.
27. U echter bent Dezelfde, en Uw jaren nemen geen einde.
28. De kinderen van Uw knechten zullen blijven, en hun zaad zal voor U bestendig zijn.

VERS 1:

HEERE, HOOR MIJN GEBED, EN LAAT MIJN GEROEP TOT U KOMEN.

‘HEERE, hoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen,’ of: - hoor naar mijn geschrei. Dit gebed is een verlangen naar genade. Het roepen of geschrei houdt in dat hij daarmee zijn ellende verklaart, zoals in de volgende verzen beschreven wordt.

VERS 2:

VERBERG UW AANGEZICHT NIET VOOR MIJ IN TIJDEN VAN BENAUWDHEID, NEIG UW OREN TOT MIJ ALS IK U AANROEP – VERHOOR MIJ HAASTIG.

‘Verberg Uw aangezicht niet voor mij.’ Dat wil zeggen: wees niet toornig op mij, zoals ik verdiend heb. Want het is een teken van toorn om het aangezicht van iemand af te keren. Het aangezicht tot iemand keren is echter een teken van genade.

‘In tijden van benauwdheid,’ of: neig Uw oren tot mij wanneer ik in nood ben. Dat betekent ook: verhoor mij wanneer ik bedroefd en in lijden ben. Want de oren neigen is niets anders dan acht slaan op het geroep van een bedroefd hart. Hoewel dit *neigen* eigenlijk ook wil zeggen, dat de dichter niet zo sterk kan roepen of smeken dat het de oren van God bereikt. Daarom bidt hij, dat God Zich tot hem neerbuigt om hem te verhoren.

‘Als ik U aanroep, verhoor mij haastig,’ of: als ik U aanroep, verhoor mij dan spoedig. Niet alleen wanneer ik vervolgd word en anderen mij laten lijden, zoals hierboven gebeden wordt. Maar ook in alle zorgen en noden van dit leven, want deze Psalm

beschrijft hetzelfde als de andere Psalmen. In de eerste plaats: het inwendige lijden dat de heiligen vanwege hun zonden in een boetvaardige geest met zich dragen. In de tweede plaats: de vervolging door anderen, vanwege van het gekruisigde leven.

VERS 3:

WANT MIJN DAGEN ZIJN VERGAAN ALS ROOK, EN MIJN BEENDEREN ZIJN VERBRAND ALS EEN BRANDHOUT.

‘Want mijn dagen zijn vergaan als rook.’ Dat betekent: mijn dagen zijn tot niets geworden en vergeefs en ijdel doorgebracht, zoals rook in de lucht verdwijnt en tot niets wordt. Gelukkig zijn zij, die inzien dat het tijdelijke leven vanwege Adams val enkel ijdelheid is. Zoals ook in de Psalm staat: ‘En hun dagen zijn vergaan in ijdelheid’ (Psalm 78:33). Dat wil zeggen: als rook, want er blijft niets over wat in het komende leven van nut kan zijn. Ja, het is ook hier in de tijd meer een schijn of teken van leven dan het leven zelf. Zoals rook niet meer dan een teken van vuur is, maar niet het vuur zelf.

‘En mijn beenderen zijn verbrand als een brandhout.’ Zoals het vuur door haar hitte alle levenskracht ergens aan onttrekt en het uitdroogt, zo maakt ook het lijden alle vermogens van de ziel dor, krachteloos en werkeloos.

VERS 4:

MIJN HART IS NEERGESLAGEN EN VERDORD ALS GRAS, ZODAT IK VERGEET MIJN BROOD TE ETEN.

‘Mijn hart is neergeslagen en verdord als gras.’ Gras dat gemaaid of afgesneden wordt, verliest zijn levenskracht. Dat wil zeggen: het sap en vocht dat uit zijn wortel opkomt. Het wordt dor en brandbaar. Zo zijn we allemaal in Adam door de duivel neergeslagen en afgesneden van onze Levenskracht, dat is: van God. Door Zijn Goddelijke invloeiingen zouden we groeien en bloeien. Daarom zijn we – sinds we zonder genade zijn – dor geworden en geschikte brandstof voor het eeuwige vuur. Maar het tegendeel zegt de dichter in een andere Psalm, over de levenden: ‘Zij zullen groenen als het gras der aarde’ (Psalm 72:16). Maar een verdord hart is een hart dat geen zin heeft in het eeuwige goed, omdat het vlees alleen groeit en bloeit door het tijdelijke.

‘Zodat ik vergeet mijn brood te eten.’ Zou ik niet mager worden en – als het ware – verdorren, als ik mijn voedsel vergeet? Het Brood voor dorre harten is niets anders dan Christus Zelf. Hij alleen kan onze harten voeden, want het hart moet een eeuwig Brood hebben om verzadigd te worden. Gelukkig zijn zij nog, die vergeten hun Brood te eten, maar dat dan ook weten en erover klagen. Ongelukkig zijn zij die het vergeten, en bovendien dat niet zien, en daarbij ook het klagen vergeten. Zoals de

vleselijke zondaren en de verwaande heiligen. Zij zijn verzadigd, dezen met lichamelijke en die met geestelijke goederen.

VERS 5:

MIJN GEBEENTE KLEEFST AAN MIJN VLEES, VANWEGE DE STEM VAN MIJN ZUCHTEN.

‘Mijn gebeente kleeft aan mijn vlees, vanwege de stem van mijn zuchten.’ Zozeer is mijn leven één zuchten en strijden tegen mijn boze natuur geworden, dat ik niet meer dan huid en benen ben. Dat zegt Job ook: ‘Mijn gebeente kleeft aan mijn huid’ (Job 19:20). Daarom wordt onder dit zuchten niet alleen het diepe zuchten van het lichaam verstaan – dat zo weer voorbij is – maar het gehele leven der boetvaardigheid en het ingespannen verlangen naar genade en troost.¹⁾ Want zulke mensen ondervinden hoe diep de erfzonde ons verdorven heeft. Maar zij die deze strijd in zichzelf niet voeren, weten ook niet wat hun ontbreekt. Hun gebeente kleeft niet aan hun vlees. Ze zijn juist bloedgezond en hun lichaam is weldoorvoed. Zo staat het ook in de eerste Boetpsalm: ‘Ik ben moede van mijn zuchten’ (Psalm 6:7).
1: Luther schrijft anno 1517 in zijn eerste stelling (van de 95 tegen de aflat): ‘Als onze Heere en Meester Jezus Christus spreekt: *doet boete, etcetera*, dan wil Hij dat het gehele leven van de gelovigen op aarde een gestadige en onophoudelijke boete zal zijn.’

VERS 6:

IK BEN ALS EEN ROERDOMP IN DE WOESTIJN, IK BEN ALS EEN STEENUIL IN VERWOESTE PLAATSEN.

‘Ik ben als een roerdomp in de woestijn.’ Hier begint het volgende lijden wat ondervonden moet worden, als de wereld en haar wijzen, deze zuchtende en bedroefde mensen bovendien nog gaan vervolgen, verachten en bespotten. Want een rechtschapen leven moet ook gelijk een belachelijk leven zijn, daarom, omdat deze mensen zich afkeren van alles waarheen de anderen zich wenden.

‘Ik ben als een steenuil in verwoeste plaatsen.’ De psalmdichter vergelijkt zich met de eenzame vogels en de vogels die overdag niet tevoorschijn komen. Hij is immers verlaten en veracht. De mensen gaan niet met hem om en verdragen hem niet terwijl het dag is. Dat wil zeggen: wanneer de wereld eer en roem ontvangt. Daarom is zijn leven alsof hij in een donkere en woeste plaatsen verkeert.

VERS 7:

IK WAAK EN BEN ALS EEN EENZAME VOGEL OP HET DAK.

‘Ik waak en ben als een eenzame vogel op het dak.’ Ik ben niet ingeslapen, maar ben wakker gebleven. De wereld slaapt, zoals de apostel vermaant: ‘Laat ons niet slapen als de anderen, maar laat ons waken en nuchter zijn’ (1 Thessalonicenzen 5:6). De

tijdelijke goederen toch, zijn in vergelijking met de eeuwige, als droombeelden in vergelijking met de beelden van de werkelijkheid. Zo zegt ook Jesaja dat de zondaren hetzelfde overkomt als een dorstige, die droomt dat hij drinkt, en als hij ontwaakt, is zijn ziel nog steeds dorstig (vgl. Jesaja 29:8). Daarom is dit slapen niets anders dan liefhebben ván en vastzitten áán de schepselen. Waken echter is het zoeken van de eeuwige goederen en daarnaar uitzien en verlangen. Maar in dit laatste staat de psalmdichter alleen en niemand is met hem, want ze zijn allen in slaap gevallen! En hij zegt 'op het dak', alsof hij bedoelt dat de wereld een huis is waarin de mensen opgesloten zijn en in diepe slaap liggen. Ik echter, ben alleen buiten het huis, op het dak. Ik ben nog niet in de hemel maar ook al niet meer in de wereld. De wereld heb ik onder mij en de hemel boven mij. Zo zweef ik dan eenzaam – in geloof – tussen het leven van de wereld beneden en het eeuwige Leven daarboven.

VERS 8:

DAGELIJKS SMADEN MIJN VIJANDEN MIJ - EN DIE MIJ BESPOTTEN, ZWEREN BIJ MIJ.

'Dagelijks smaden mijn vijanden mij.' Zij die het leven naar het Woord van God tegenstaan, maar hun eigen leven goed dunken te zijn en daar ook behagen in hebben, oordelen en vonnissen mij onophoudelijk. Ze verwerpen en verachten mijn woord en werk.

'En die mij bespotten.' Dat zijn dezelfde vijanden die mij honend en spottend loven. Want dit loven is meer dan een dubbele spot.

'Zweren bij mij.' Dat betekent: ze nemen mij als voorbeeld bij hun zweren, vloeken en verwensen, zoals men wel zegt: 'God mag u ook doen zoals Hij die en die gedaan heeft.'

VERS 9:

WANT IK EET AS ALS BROOD, EN MENG MIJN DRANK MET TRANEN.

'Want ik eet as als brood.' Niet dat hij werkelijk as gegeten heeft, maar de Schrift noemt goed eten *brood* en slecht eten *as*. Omdat de rechtvaardigen eenvoudig en sober eten, is hun voedsel niet meer dan *as*, en wel, als het vergeleken wordt met de maaltijden van hen die met overdadig eten en drinken hun tijd doorbrengen. De betekenis van dit vers is dus: mijn voedsel lijkt wel as in vergelijking met hun voedsel. Het wil ook zeggen: ik ben zo bedroefd en ellendig, dat niets me meer smaakt. Al zou het zelfs goed eten zijn, dan lijkt het voor mij toch alsof ik as eet.

'En meng mijn drank met tranen.' Dat betekent: vanwege mijn gewezen smaakt mijn drinken me ook niet meer. Zij drinken en lachen, daarbij zingen ze en zijn vrolijk,

want ze horen niet wat God zegt: 'Zalig zijn, die nu wenen' en 'wee u, die nu lacht' (Lukas 6:21 en 25). Want wat het vlees betreft moet men gekruisigd worden, en zich niet aan wellust overgeven, tenminste, als men goed zal leven.

VERS 10:

VANWEGE UW DREIGEN EN UW TOORN, OMDAT U MIJ AANGENOMEN EN WEGGEWORPEN HEBT.

'Vanwege Uw dreigen en Uw toorn,' of: vanwege Uw toorn en gramschap. Het zien van het strenge oordeel en de toorn van God verdrijft alle vleselijke genoegens en maakt zelfs eten, drinken en slapen tot zonde. Dan wordt het lijden zwaar! Zij die gerust leven of op hun gerechtigheid vertrouwen, bespotten deze bedroefde en nederige mensen daarover, zoals in een volgende Boetpsalm staat (zie Psalm 143).

'Omdat U mij aangenomen en weggeworpen hebt.' Elke ziel, als ze de toorn van God voelt, denkt dat ze nu verworpen en voor eeuwig verdoemd is.

VERS 11:

MIJN DAGEN ZIJN VERGAAN ALS EEN SCHADUW, EN IK VERDOR ALS GRAS.

'Mijn dagen zijn vergaan als een schaduw,' of: mijn dagen gaan voorbij als een schaduw. Mijn tijd is nutteloos voorbijgegaan en er is nu niets meer van over. Zoals van een schaduw niets overblijft, zo blijft er ook niets over van een leven dat in vleselijke en wereldse vreugde doorgebracht wordt. Niemand is hier los van, want het vlees is machtig. Dit betreft alle mensen! Daarom is het leven van ons allen een vruchteloos leven. Gelukkig is nog degene die dit erkent.

'En ik verdor als gras.' Het is alsof de dichter wil zeggen: hoe kort en ijdel en bovendien, hoe zondig en vergankelijk is het leven van ieder mens. Daarom: kom toch, o HEERE, Die eeuwig bent en altijd blijft, en geef ons Uw Leven! (vgl. Johannes 16:6). Tot nu toe heeft de dichter zijn nood geklaagd, en in die nood zijn hart naar God uitgestrekt. Nu begint zijn begeerte en verlangen naar het Leven dat in God is, zoals in de Psalmen staat: 'Mijn ziel dorst naar U' (Psalm 63:2 en 42:3), en hij roept om Christus en Zijn genade.

VERS 12:

MAAR U, HEERE, BLIJFT EEUWIG EN UW GEDACHTENIS IMMER EN ALTOOS.

'Maar U, HEERE, blijft eeuwig.' Ik verga en mijn dagen worden tot niets. Dat is de reden waarom ik genoeg heb van mijn leven, en Uw Leven begeer, dat onvergankelijk is.

En Uw gedachtenis immer en altoos.’ Dat betekent: zoals Uw Leven in eeuwigheid blijft, zo blijft ook Uw Naam en gedachtenis in eeuwigheid. Mijn naam vergaat echter bij het vergaan van mijn leven, zoals in de Psalm staat: ‘Hun gedachtenis is vergaan als een klank’ (Psalm 9: 7). Daarom, mijn God, hoe kom ik van mij tot U, zodat mijn leven en naam ook eeuwig blijft? Ik ben helaas te ver en te diep bij U vandaan.

VERS 13:

WIL TOCH OPSTAAN, O HEERE, EN U OVER SION ONTFERMEN, WANT HET IS TIJD DAT U HAAR GENADIG BENT, EN DE URE IS GEKOMEN.

‘Wil toch opstaan, o HEERE, en U over Sion ontfermen.’ Ik kan niet tot U komen, daarom, mijn God, sta op, en komt U tot mij en breng mij tot U. Het woordje *opstaan* ziet op de heerlijke en genadige komst van God in het vlees. Want in de tijd dat deze Psalm gedicht is, stond Jeruzalem onbewogen. Daarom mag dit klaaglijk roepen en smeken niet als een verzoek om tijdelijke hulp uitgelegd worden. Het ziet op Christus en Zijn rijk, want in Christus is Hij tot ons gekomen om ons tot Zich op te heffen. In Christus heeft Hij Zich ontfermd over Sion – dat is Zijn volk.

‘Want het is de tijd, dat U haar genadig bent.’ De tijd der genade en zoals de heilige Paulus zegt: ‘De volheid des tijds’ (Galaten 4:4).

‘Want het is tijd,’ of: het tijdstip is gekomen. Dat wil zeggen: de tijd dat U Zelf komt. God geeft geen genade, tenzij het de geschikte tijd is. Wat dat inhoudt, staat in het volgende vers:

VERS 14:

WANT UW KNECHTEN HEBBEN HAAR STENEN LIEF, EN ZIJN HAAR STOF GOEDGEZIND.

‘Want Uw knechten hebben haar stenen lief.’ De dichter spreekt over Jeruzalem als over een stad die gebouwd moet worden. Een stad waarvoor de stenen en aarde al klaar liggen, zodat het een lust voor het oog is. Hij heeft het hier over een geestelijk gebouw, want – zoals gezegd – Jeruzalem stond destijds nog in al haar heerlijkheid. Daarom is de betekenis is: HEERE, kom spoedig en bouw. Het is gereed. De stenen en het kalk [= het cement] en al het nodige is er. Het is gereed, zo mooi en veel, dat Uw knechten graag mee zouden willen helpen met bouwen. Dat wil eigenlijk zeggen: men wil het evangelie graag horen en leren. Dat is ook de goede tijd voor het evangelie, wanneer men er naar verlangt en uitzielt. Op deze manier spreekt Christus ook: ‘Kijk naar het graan, want het is wit om te oogsten’ (Johannes 4:35). En in Lukas: ‘Veel koningen en profeten zouden graag gezien hebben, wat u nu ziet’ (Lukas 10:24).

‘En zijn haar stof goedgezind.’ De psalmist noemt het stof *Jeruzalem*. Dat is: de uitgegraven aarde, waar men leem en klei uit maakt, waar ook Adam van gemaakt is (vgl. Genesis 2:7). Maar eigenlijk wijst hij hiermee – op een verborgen manier – aan dat de behoeftigen en armen het evangelie begeren te horen, zoals Mattheüs zegt: ‘Aan de armen wordt het evangelie verkondigd’ (Mattheüs 11:5).

VERS 15:

EN DE HEIDENEN ZULLEN UW NAAM VREZEN, EN ALLE KONINGEN OP AARDE UW EER.

‘En de heidenen zullen Uw Naam vrezen.’ Naar deze toekomst en naar dit rijk van God verlangt hij, waar niet alleen de Joden, maar ook alle heidenen in begrepen zijn. Zoals de Psalm zegt: ‘Eis van Mij dan zal Ik U de volkeren geven tot een erfdeel, en de einden der aarde tot een eigendom’ (Psalm 2:8). Het is dus duidelijk op welk Sion hij doelt.

‘En alle koningen op aarde Uw eer.’ Dat betekent: door het evangelie zullen ze Uw kracht en macht in Christus belijden en met vreze en ootmoed eren.

Vers 16:

OMDAT DE HEERE SION BOUWT, EN VERSCHIJNT IN ZIJN EER.

‘Omdat de HEERE Sion bouwt.’ Dat betekent: de stad van God, de heilige christenheid, die in Sion begon, zal niet door leringen of werken van mensen gebouwd worden, maar door het Woord en de genade van God alleen.

‘En verschijnt in Zijn eer.’ Dat betekent: Hij is geopenbaard door Zijn Woord en Geest, zodat men erkent dat Hij alleen alles ís en doet, maar dat wij niets zijn. Zo staat het ook in Jesaja: ‘De hele wereld is vol van de kennis des HEEREN’ (Jesaja 11:9). En in de Psalm: ‘De hemelen verkondigen Gods eer’ (Psalm 19:2).

VERS 17:

HIJ WENDT ZICH TOT HET GEBED VAN DE VERLATENEN, EN VERACHT HUN GEBED NIET.

‘Hij wendt Zich tot het gebed van de verlatenen.’ Het kenmerkende van Zijn rijk is dat het bestaat uit ellendige, roepende, biddende mensen, die veel lijden omwille van Hem. Daarom is Zijn ambt en regering niet anders dan zulke armen, ellendigen, stervenden en zondaren te helpen, te verhoren en bij te staan. Zoals in Jesaja geschreven staat: ‘Ik ben gezonden om de armen te prediken.’ (vgl. Jesaja 61:1), en ook in Mattheüs: ‘Komt tot Mij, allen die vermoeid en beladen zijt’ (Matheus 11:28).

‘En veracht hun gebed niet.’ Het is geen rijk zoals de koninkrijken van deze wereld, waar de onderdanen de overheid moeten helpen, betalen en bijstaan. Het is juist een geestelijk rijk, waar iedereen uit allerlei nood aan lichaam en ziel gered wordt.

VERS 18:

DAT ZAL BESCHREVEN WORDEN VOOR HET NAGESLACHT - EN HET VOLK DAT GESCHAPEN ZAL WORDEN, ZAL DE HEERE LOVEN.

‘Dat zal beschreven worden voor het nageslacht.’ Dit evangelie zal men zonder ophouden prediken, schrijven, lezen en gedenken. Het mag niet ophouden tot op de jongste dag. Dit evangelie – en niets anders – zal verkondigd worden aan alle nakomelingen.

‘En het volk dat geschapen zal worden, zal de HEERE loven.’ Zoals de Psalm zegt: ‘Zolang de zon duurt, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden’ (Psalm 72:17). Een bijzondere eigenschap van deze lering is dat deze lering onder het nageslacht pas echt ingang vindt, wanneer de leraren daarvan gedood en vervolgd worden. Dan wordt God verkondigd en geprezen.

VERS 19:

WANT HIJ ZIET VANUIT ZIJN HEILIGE HOOGTE - EN DE HEERE ZIET VANUIT DE HEMEL OP DE AARDE.

‘Want Hij ziet vanuit Zijn heilige hoogte.’ Want het rijk van Christus is alleen en geheel van God afhankelijk. Hij ziet en kent de onderdanen van dat rijk, en zij zien en kennen Hem ook. Hij evenwel ziet hen ook vanuit de hemel! Dit vers wil ook zeggen dat het een hemels, geestelijk rijk is, waarin alle ellendigen door God geholpen worden.

‘En de HEERE ziet vanuit de hemel op de aarde.’ Een hemels, geestelijk rijk is het, en toch is het op de aarde, onder de mensen. Maar het is verborgen in het geloof en in de geest.

VERS 20:

OM HET ZUCHTEN VAN DE GEVANGENEN TE HOREN, EN DE KINDEREN DES DOODS TE VERLOSSEN.

‘Om het zuchten van de gevangenen te horen.’ Dat betekent zoals al eerder gezegd is, dat het behoort tot het kenmerkende van Zijn rijk, dat God de Zijnen veel laat lijden. Zijn kinderen worden tot de dood veroordeeld en zijn als slachtoffers, zoals Paulus ook zegt (Romeinen 8:36). Ze zijn daarin echter niet verlaten. In hun harten zijn ze verzekerd dat Hij hun zuchten hoort en van hun ellende weet.

‘En de kinderen des doods te verlossen’, want ‘kinderen des doods’ is een Hebreeuwse uitdrukking voor mensen die overgegeven zijn tot de dood. Zo wordt er ook gesproken over een ‘kind des levens’, een ‘kind der boosheid’, enzovoorts. Want de christenen zijn overgegeven tot de dood, zoals in het zesde hoofdstuk van Romeinen staat [waar Paulus over de Doop spreekt] (Romeinen 6:3).

VERS 21:

OPDAT ZIJ TE SION ZIJN NAAM VERKONDIGEN, EN ZIJN LOF TE JERUZALEM.

‘Opdat zij te Sion Zijn Naam verkondigen.’ Niet de namen van mensen. Want de eer van God en Zijn Naam wordt in de hele christenheid geprezen, namelijk als men verkondigt en gelooft, dat Hij de Helper is van alle ellendige en stervende christenen. ‘En Zijn lof te Jeruzalem.’ Een werkstuk krijgt terecht de naam van de werkmeester. Wie de naam ervan draagt, die krijgt ook de lof. Wie erom geëerd wordt, die moet ook geprezen worden.

VERS 22:

WANNEER DE VOLKEREN ZICH VERZAMELEN, EN DE KONINKRIJKEN, OM DE HEERE TE DIENEN.

‘Wanneer de volkeren zich verzamelen, en de koninkrijken, om de HEERE te dienen.’ Dat herhaalt de dichter, opdat men weet dat het rijk van God wel begint in Jeruzalem, maar toch in alle koninkrijken verbreid wordt. Op die manier geldt ook het Woord en de genade van God tot vergeving van zonden, zowel voor Joden als voor heidenen. En zo moet op alle plaatsen, het kruis en de hulp die daarvan uitgaat, in dagelijkse beoefening blijven, zowel bij Joden als bij heidenen. Want de koninkrijken kunnen zich niet echt op één plaats verzamelen.

VERS 23:

HIJ DRUKT MIJN KRACHT OP DE WEG NEER – HIJ VERKORT MIJN DAGEN.

‘Hij drukt mijn kracht op de weg neer.’ Zo gaat het er aan toe in het rijk van Christus – naar de uitwendige mens – dat Hij Zijn lieve heiligen in dit leven vaak straft, verbreekt, vernedert en toelaat dat ze gemarteld worden. Ze moeten immers geen uitwendige kracht en sterkte hebben, maar inwendige. Maar de wereld, die Hij op haar weg door dit leven verhoogt en sterkt, zal eindelijk ook vernederd worden. Daarom is de profeet vertroost, samen met het geestelijke volk, dat ze met Christus voor een tijd, dat is: ‘op de weg’ – maar niet aan het einde ervan, verdrukt worden.

‘Hij verkort mijn dagen.’ Hij breekt de oude mens af. Dit vers betreft echter wel speciaal de heilige martelaren. Want de apostel Petrus zegt, dat het nu de tijd is, dat

het oordeel begint bij het huis van God. Dat wil zeggen: bij Zijn heiligen (1 Petrus 4:17). Het zal echter eindigen bij het huis van de duivel.

VERS 24.

IK ZEG: MIJN GOD, NEEM MIJ NIET WEG OP DE HELFT VAN MIJN DAGEN - UW JAREN DUREN IMMER EN ALTOOS.

'Ik zeg: Mijn God.' Hoewel Hij mij verbreekt en verdrukt, wil ik evenwel Hem niet verlaten. Ik wil juist nog meer op Hem hopen, Hem aanroepen en Hem smeken, zoals al Zijn heiligen doen.

'Neem mij niet weg op de helft van mijn dagen', of: in het midden van mijn dagen. Hiermee zegt de dichter: 'Laat mij niet onvoorbereid sterven.' Zij, die genoeg hebben van dit leven en naar de dood verlangen, zoals David, Abraham en Paulus, worden weggenomen aan het einde van hun dagen, want ze hebben in hun hart al afscheid genomen van dit leven en verlangen naar de dood. Die echter nog vastzitten aan dit leven en het liefhebben, die zijn nog in het midden van hun dagen. Zoals ook koning Hizkia zegt: 'Ik moet tot de poorten der hel gaan midden in mijn leven' (Jesaja 38:10 vv). Zij sterven niet gewillig en willen Christus niet gelijkvormig worden in Zijn lijden en dood.

'Uw jaren duren immer en altoos,' of: Uw dagen nemen geen einde. Dat betekent: gedenk toch Heere, dat U eeuwig bent, maar dat ik maar een korte tijd leef. Niemand kan U ontkomen. De tijd kan mij echter wel spoedig ontgaan, zodat er geen genadetijd meer voor mij overblijft. Uw straf, o Heere, kan niemand ontlopen, want U, Die eeuwig bent zult zeker komen.

VERS 25:

U HEBT VOORHEEN DE AARDE GEGROND, EN DE HEMELN ZIJN HET WERK VAN UW HANDEN.

'U hebt voorheen de aarde gegrond, en de hemelen zijn het werk van Uw handen.' Want Christus is naar Zijn Godheid mét de Vader, Schepper van alle creaturen, zoals de apostel in Hebreeën 1:10 dit vers aanhaalt.

VERS 26:

ZIJ ZULLEN VERGAAN, MAAR U BLIJFT - ZIJ ZULLEN ALLE VEROUDEREN ALS EEN KLEED, ALS U ZE ALS EEN GEWAAD VERANDERT, ZULLEN ZE VERANDERD WORDEN.

'Zij zullen vergaan, maar U blijft - zij zullen alle verouderen als een kleed, als U ze als een gewaad verandert, zullen ze veranderd worden.' Als de hemelen al niet zullen

blijven bestaan, hoeveel minder dan de aarde. Daarom zullen alle schepselen, ook de hemelen, veranderd worden. Deze alle zullen niet vergaan en vernietigd worden, maar vernieuwd.

VERS 27:

U ECHTER BENT DEZELFDE, EN UW JAREN NEMEN GEEN EINDE.

‘U echter bent Dezelfde.’ U zult geen andere of nieuwe God zijn. Dat verstaan de Joden niet als wij zeggen, dat U gelijk Mens én God bent. Ze willen Uw kinderen verwijten dat ze een nieuwe en een andere God hebben, dan de God Die in het begin de aarde gegrond heeft. Maar al worden hemel en aarde veranderd – Uw Wezen blijft hetzelfde.

‘En Uw jaren nemen geen einde.’ Wat Joden en heidenen hier ook over verzonnen hebben, Uw rijk blijft, en Uw volk zal met U zijn in eeuwigheid.

VERS 28:

DE KINDEREN VAN UW KNECHTEN ZULLEN BLIJVEN, EN HUN ZAAD ZAL VOOR U BESTENDIG ZIJN.

‘De kinderen van Uw knechten.’ Dat zijn zij die door de apostelen in de christenheid gedoopt en onderwezen worden, want de predikers zijn de knechten van God.

‘Zullen blijven.’ Kinderen zijn erfgenamen en blijven. Knechten daarentegen, die van God tijdelijk loon ontvangen, hebben geen eeuwige erfenis met de kinderen.

‘En hun zaad zal voor U bestendig zijn’, of: hun zaad zal voor U bestaan. Dat zijn dezelfde kinderen, te weten die in Christus geloven. Zij zijn de geestelijke nakomelingen en erfgenamen. Ja, ze zijn mede-erfgenamen met hun vaders voor God, van eeuwigheid daartoe bereid. Dat blijft onveranderlijk, hoezeer ook dat ze door de wereld voor een tijd verworpen zijn. Het rijk van Christus neemt geen einde.

AMEN

Maarten Luther